

O'QUVCHILARNING KREATIV FIKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI

Toshpo'lotova Jasmina Nuriddin qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Matematika va informatika yo'nalishi talabasi

jasminatoshpulotova06@com (97) 389-83-78

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14759627>

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'quvchilarning kreativ fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning zamonaviy usullari tahlil qilinadi. Kreativ fikrlash, o'quvchilarni innovatsion va tasavvurga boy fikrlashga undash orqali ularning umumiy bilimlarini chuqurlashtiradi. Zamonaviy ta'limda kreativlikni rivojlantirishga alohida e'tibor berilmoqda, chunki u nafaqat o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga, balki ularning ijtimoiy va emotsional rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Maqolada kreativ fikrlashni rivojlantirishning pedagogik usullari, innovatsion texnologiyalarning o'quv jarayoniga qo'llanilishi, hamda kreativ ta'lim metodlarining samaradorligi haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar. Kreativ fikrlash, ta'lim, zamonaviy usullar, innovatsion texnologiyalar, pedagogika, metodlar, kognitiv rivojlanish, ta'lim metodlari.

Аннотация. В данной статье анализируются современные методы развития способности учащихся творчески мыслить. Творческое мышление углубляет общие знания учащихся, побуждая их мыслить новаторски и творчески. В современном образовании особое внимание уделяется развитию творческих способностей, поскольку оно положительно влияет не только на познавательное развитие учащихся, но и на их социальное и эмоциональное развитие. В статье говорится о педагогических методах развития творческого мышления, использовании инновационных технологий в образовательном процессе, эффективности творческих методов обучения.

Ключевые слова. Креативное мышление, образование, современные методы, инновационные технологии, педагогика, методика познавательного развития, методы обучения.

Annotation. This article analyzes modern methods of developing students' ability to think creatively. Creative thinking deepens students' general knowledge by encouraging them to think innovatively and imaginatively. In modern education, special attention is paid to the development of creativity, because it has a positive effect not only on the cognitive development of students, but also on their social and emotional development. The article talks about the pedagogical methods of developing creative thinking, the use of innovative technologies in the educational process, and the effectiveness of creative education methods.

Keywords. Creative thinking, education, modern methods, innovative technologies, pedagogy, methods, cognitive development, educational methods.

Kreativ fikrlash, ta'lim jarayonida o'quvchilarni innovatsion, ilg'or fikrlashga undaydigan va ularni yangi g'oyalar yaratishga qaratilgan qobiliyatdir. Zamonaviy ta'lim tizimida kreativlikni rivojlantirish nafaqat fanlar bo'yicha yuqori bilim darajasini shakllantirishga, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ham katta hissa qo'shadi. Kreativ fikrlashni rivojlantirishning ahamiyati, ayniqsa, raqobatbardosh ish bozorida yuqori ko'nikmalarni talab qiladigan va yangi g'oyalarni yaratishga asoslangan sohalar uchun muhimdir. Shunday qilib,

kreativ fikrlashni rivojlantirishga yo'naltirilgan metodlar ta'lim tizimining yangilanishi va yangicha yondashuvlarni talab etadi. Kreativ fikrlash, nafaqat o'quvchilarni mantiqiy va tanqidiy fikrlashga o'rgatish, balki ularning tasavvurini rivojlantirish va yangi g'oyalarni yaratishda yordam beradi. Bu qobiliyat, o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash, yangi g'oyalar va echimlar ishlab chiqishda yordam beradi. Zamonaviy ta'lim metodologiyasida kreativ fikrlash o'quvchilarning nafaqat bilim olishdagi faoliyatini, balki ularning mustaqil ishlash qobiliyatini, ijtimoiy faoliyatdagi yondashuvlarini ham yaxshilashda muhim o'rin tutadi. Zamonaviy ta'limda kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun ko'plab innovatsion usullar qo'llaniladi. Ular orasida shaxsiylashtirilgan ta'lim, muammoli ta'lim metodlari, guruhli ishlar, va loyiha asosidagi ta'lim alohida o'rin tutadi. Bu metodlar o'quvchilarga o'z g'oyalarini amalga oshirishda erkinlik berish bilan birga, o'quvchilarning kommunikativ va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

Shaxsiylashtirilgan ta'lim - shaxsiylashtirilgan ta'lim, o'quvchilarning o'ziga xos ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etishni nazarda tutadi. Bu yondashuv, har bir o'quvchining o'z sur'ati bilan o'rganishini ta'minlaydi va ular o'zlarini erkin his qilishlari uchun kreativ fikrlashda ko'proq erkinlikka ega bo'lishadi.

Muammoli ta'lim metodlari - muammoli ta'lim metodlari o'quvchilarga haqiqiy dunyo muammolarini hal qilishda yordam beradi. Bu metodlar o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini, izlanishlarini va yangi echimlarni ishlab chiqish qobiliyatini rivojlantiradi. Muammoli ta'limda o'quvchilar mustaqil ravishda fikrlashadi va kreativ echimlarni topishga harakat qilishadi.

Guruhli ishlar va loyiha asosidagi ta'lim - guruhli ishlar va loyiha asosidagi ta'lim o'quvchilarga jamoa sifatida ishlashni o'rgatadi. Ushbu usulda o'quvchilar o'z fikrlarini erkin ravishda ifoda etishadi, birgalikda kreativ echimlar ishlab chiqishadi va jamoaviy hamkorlikda ishlashni o'rganadilar. Bu metod, kreativ fikrlashning samarali rivojlanishiga yordam beradi.

Innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayonida qo'llash, o'quvchilarning kreativ fikrlashini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy texnologiyalar, ayniqsa interaktiv ta'lim vositalari, o'quvchilarga yangi imkoniyatlar yaratadi. Virtual va kengaytirilgan haqiqat, interaktiv ta'lim dasturlari va onlayn platformalar kreativ fikrlashni rivojlantirishda qo'llaniladigan asosiy vositalar hisoblanadi. Virtual haqiqat texnologiyalari o'quvchilarga yangi dunyo tajribalari yaratishga imkon beradi. O'quvchilar turli vazifalar va o'yinlar orqali yangi g'oyalarni yaratishga, o'zlarini yangi muhitda sinab ko'rishga erkinlik oladilar. Onlayn ta'lim platformalari o'quvchilarga o'z vaqtida va joyidan qat'i nazar ta'lim olish imkoniyatini yaratadi. Bu platformalar o'quvchilarga o'z kreativ g'oyalarini ishlab chiqish va turli resurslardan foydalanishga yordam beradi. Kreativ fikrlashni rivojlantirish zamonaviy ta'limning eng muhim qismiga aylangan. Ta'lim jarayonida yangi metodlar, innovatsion texnologiyalar va yondashuvlar o'quvchilarning kreativ fikrlash qobiliyatini yanada rivojlantirishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, nafaqat o'quvchilarning akademik muvaffaqiyatlariga, balki ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shunday qilib, kreativ fikrlashni rivojlantirish o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun poydevor yaratadi.

References:

1. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida iqtisodiy jarayonlar va moliyaviy munosabatlarning

transformatsiyasi." *Nashrlar* (2024): 38-41.

2. Muhammadiyev, Alijon, and Shukurullo Aliqulov. "PROSPECTS OF USING COMPUTER TECHNOLOGIES IN MODERN EDUCATION." *Наука и технология в современном мире* 3.3 (2024): 90-92.

3. Musirmonov, Shohboz, and Jasmina Toshpo'lotova. "Moliya bozorini rivojlantirishda yashil iqtisodiyotga o'tishining muammolari va yechimlari." *Nashrlar* (2024): 374-377.

4. Madadjon, O'Ktamov. "PEDAGOGIKA OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING INFORMATIKADAN AXBOROT-TEXNOLOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI." *Academic research in educational sciences* 4.CSPU Conference 1 (2023): 275-281.

5. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "SHAXSLARDA TAVAKKALCHILIK BILAN BOG'LIQ VIRTUAL O'YINLARGA MOYILLIGINI PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI." *Universal xalqaro ilmiy jurnal* 1.4 (2024): 776-777.

6. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "XXI ASR YOSHLARINING AXBOROT PSIXOLOGIK XAFSIZLIGINI TA'MINLASH MASALALARI." *Universal xalqaro ilmiy jurnal* 1.4 (2024): 445-447.

7. Toshpo'lotova, Jasmina, and Yayra Musurmanova. "CURRENT ISSUES OF TEACHING UZBEK AND RUSSIAN LANGUAGES IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION." *Models and methods in modern science* 3.6 (2024): 187-191.

8. Musurmanova, Yayra, and Jasmina Toshpo'lotova. "TEXNIKA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA XORIJIY TILLARNI O'QITISHNING DOLZARB MASALALARI." *Прикладные науки в современном мире: проблемы и решения* 3.3 (2024): 10-12.

9. Toshpo'lotova, Jasmina, and Yayra Musurmanova. "TA'LIM TIZIMIGA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA INTEGRATSIYALASH MASALALARI." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 3.3 (2024): 46-49.

10. Shukurullo Fayzullo o'g'li, A. (2024). TA'LIMDA MULTIMEDIYA TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH. *PEDAGOGS*, 50(2), 51-55.

11. Aliqulov, Sh. "M. Yaxiyaxonova. Ta'lim samaradorligini oshirishda kreativ va zamonaviy metodlarning ahamiyati. Raqamli ta'lim muhitida fanlararo integratsiyani Qo'llashning ta'lim samaradorligiga ta'siri: xalqaro Tajribalar va rivojlanish istiqbollari." (2024).

12. Muhammadiyev, Alijon, and Shukurullo Aliqulov. "PROSPECTS OF USING COMPUTER TECHNOLOGIES IN MODERN EDUCATION." *Наука и технология в современном мире* 3.3 (2024): 90-92.

13. FAYZULLO, ALIQULOV SHUKURULLO. "TA'LIM JARAYONIDA MULTIMEDIA VOSITALARINI QO'LLASH." *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS* 45.2 (2024): 61-65.

14. Aliqulov, Shukurullo, Ziyavutdin Turayev, and Javlon Nishonov. "BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MATEMATIK SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA TIMSS XALQARO BAHOLASH DASTURINING ROLI VA AHAMIYATI." *Молодые ученые* 2.10 (2024): 85-90.

15. Fayzullo o'g'li, Shukurullo. "Aliqulov." *TA'LIMDA MULTIMEDIYA TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH.* *PEDAGOGS* 50 (2024): 51-55.

16. Shamsiddinov, G'iyosjon, Barchin Ro'ziqulova, and Laziza Inatillayeva. "BOSHLANG'ICH

TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA AFZALLIKLARI."

Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования 3.10 (2024): 39-41.

17. Shamsiddinov, G'iyosjon, Umida Nurmaxmatova, and Durдона Turayeva. "INFORMATIKA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI." Science and innovation in the education system 3.4 (2024): 102-105.

18. Shamsiddinov, G'iyosjon, Jasmina Murodulloyeva, and Durдона Turayeva. "GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI SAQLASHNING ZAMONAVIY, INNOVATSION USULLARI." Инновационные исследования в современном мире: теория и практика 3.3 (2024): 103-106.